

شیوه‌نامه اجرایی اعتبار خوشه‌های نوآوری به روش نوآوری باز

یکی از روش‌های اصلی توسعه کسب و کارهای جدید، ایجاد ترکیب مناسب از شرکت‌های بزرگ دارای بازار و شرکت‌های نوپاست. این ترکیب از سوی شرکت محور در قالب ارائه خدمات، زیرساخت راهبری و تجهیزات سخت‌افزاری مورد نیاز و خدمات پشتیبانی مدیریتی در دوره رشد/شتابدهی و همچنین خرید تضمینی محصول و یا سهام شرکت پس از موفقیت در تولید محصول می‌باشد. واحد فناور نوپا نیز با تلاش نوآورانه برای دستیابی به محصولات جدید و نوآوری و فن‌آفرینی، در این ترکیب مشارکت می‌نماید.

از جمله مواردی که بعضاً منجر به عدم موفقیت در ایجاد این ترکیب می‌شود عدم امکان تامین مالی واحد فناور نوپا در طی دوره شتابدهی/رشد است. اعتبار خوشه نوآوری با هدف کمک به رفع این مشکل و جبران این نقیصه و بر اساس شرایط این شیوه‌نامه، از شرکت‌های دانش بنیان عضو پارک فاوا یا شتابدهنده‌های عضو شبکه تاد حمایت می‌نماید.

۱- تعاریف

- **شبکه توسعه اقتصاد دیجیتال (تاد):** منظور شبکه‌ای از پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد و شتابدهنده‌ها به همراه پارک فاوا است که در ارتقاء سطح فعالیت‌ها در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات و توسعه اقتصاد دیجیتال همکاری می‌کنند.
- **پارک:** منظور پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) است.
- **اعتبار:** میزان حمایت مالی پارک فاوا با عنوان "اعتبار خوشه نوآوری" است که توسط پارک به شرکت‌ها پرداخت می‌شود.
- **پروژه:** منظور طرح پذیرفته شده برای دریافت اعتبار است.
- **دوره:** مدت زمان اجرای طرح است.
- **شرکت محور:** یکی از شرکت‌های عضو پارک است که با داشتن بازار محقق شده و ساختار اجرایی توانمند، آماده است از طریق جذب واحدهای فناور نوپا، نسبت به ایجاد خوشه‌های فناوری اقدام نماید.
- **هسته:** واحد فناور نوپا پذیرش شده در شرکت محور برای انجام پروژه است.
- **شرکت زایشی:** شرکتی است که پس از موفقیت هسته و بعد از اتمام پروژه، تاسیس می‌شود.
- **محصول:** نمونه سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری دستاوردی است که در پایان دوره به عنوان خروجی پروژه ارائه می‌شود.
- **MVP: مخفف (Minimum Viable Product)** و به معنای نمونه‌ای از خدمت یا محصول است که کارکرد اصلی و پایه‌ای محصول نهایی را ارائه می‌کند، اما نه دارای تمامی مشخصات نهایی محصول است و نه قابل تولید انبوه یا آزمایشگاهی است.
- **BSP: مخفف (Bench Scale Product)** و به معنای نمونه‌ای از خدمت یا محصول است که کلیه مشخصات فنی محصول نهایی را دارد و در حد آزمایشگاهی قابل تولید و فروش است.
- **حدنصاب معاملات خرد مصوب هیات وزیران:** این حد نصاب هر ساله براساس مصوبه هیات وزیران تعیین و اعلام می‌شود.

۲- هدف:

کمک به ایجاد خوشه‌های نوآوری به صورت ترکیبی از شرکت‌های محور و شرکت‌های نوپا، با هدف توسعه نوآوری و فن‌آفرینی به مدد شرکت‌های نوپا و واحدهای فناور و ورود محصولات آن‌ها به بازار به کمک شرکت‌های محور.

۳- مخاطبین:

کلیه شرکت‌های دارای بازار تثبیت شده عضو پارک و همچنین شتابدهنده‌های عضو شبکه تاد.

۴- فرآیند پذیرش:

پذیرش پروژه‌ها در قالب فراخوان‌های دوره‌ای انجام می‌شود و مراحل عملیاتی پذیرش به شرح زیر است:

- تکمیل کاربرگ دریافت اعتبار خوشه نوآوری و ارائه مستندات لازم توسط مسئول شرکت محور.
- بررسی کاربرگ‌ها توسط پارک فاوا و اعلام نواقص احتمالی به متقاضیان.
- رفع نواقص توسط متقاضیان در مهلت زمانی تعیین شده.
- حضور نماینده شرکت محور در کارگاه مجازی آشنایی با نحوه ارائه در جلسه عمومی پیش‌دفاع.
- ارائه پروژه توسط نماینده شرکت محور و ارزیابی آن توسط هیأت داوران.
- بررسی نتایج داورها توسط شورای پذیرش اعتبار خوشه نوآوری و تصویب پروژه‌ها.
- ابلاغ رسمی نتیجه پذیرش و اختصاص اعتبار به شرکت محور توسط رئیس پارک فاوا.

تبصره ۱: تکمیل کاربرگ دریافت اعتبار خوشه نوآوری به معنی موافقت با پرداخت اعتبار خوشه نوآوری نبوده و در واقع شرط لازم برای دریافت اعتبار می باشد. اعتبار زمانی تخصیص داده می شود که پارک نتیجه را به صورت رسمی ابلاغ کند و این امر هم پس از طی کامل مراحل ذکر شده فوق می باشد.

تبصره ۲: نتایج ابلاغ شده، امکان تجدید نظر در فراخوان جاری را نخواهد داشت، ولی در صورت عدم پذیرش، امکان شرکت در فراخوانهای بعدی وجود دارد.

۵- ارزیابی پیشرفت و خاتمه پروژه:

۵-۱- پیشرفت پروژه در دو مرحله میان‌دوره‌ای و پایان‌دوره ارزیابی می‌شود و نتایج ارزیابی در سه سطح ضعیف (کسب امتیاز کمتر از ۵۰ درصد)، قابل قبول (کسب امتیاز ۵۰ تا ۷۵ درصد) و خوب (کسب امتیاز بیشتر از ۷۵ درصد) سطح بندی می‌شوند.

۵-۲- ارزیابی پروژه‌ها، در مراحل میان‌دوره و پایان‌دوره به شرح زیر انجام می‌گیرد:

• فرآیند ارزیابی میان‌دوره

- ✓ ارسال گزارش کتبی پیشرفت پروژه در مهلت زمانی تعیین شده.
- ✓ ارائه شفاهی پیشرفت کار توسط شرکت محور یا هسته با حضور هیأت‌داوران.
- ✓ بررسی نتایج داوری توسط شورای پذیرش پارک.
- ✓ ابلاغ نتیجه به مسئول شرکت توسط رئیس پارک.

• فرآیند ارزیابی پایان دوره

- ✓ ارسال گزارش کتبی پایان دوره و شناسنامه دستاورد نهایی در مهلت زمانی تعیین شده.
- ✓ ارائه دستاورد نهایی توسط شرکت محور یا هسته با حضور هیأت داوران.
- ✓ بررسی نتایج داوری توسط شورای پذیرش پارک.
- ✓ ابلاغ نتیجه به مسئول هسته توسط رئیس پارک.

تبصره ۳: مسئولیت ارائه دستاورد پروژه در میان دوره و پایان دوره بر عهده مسئول شرکت محور است که می تواند شخصاً در جلسه حاضر شده یا مسئولیت این کار را به نماینده هسته، واگذار نماید.

تبصره ۴: در صورت عدم پیشرفت پروژه مطابق برنامه اجرایی در ارزیابی میان دوره یا پایان دوره، فقط برای یک بار، شرکت محور می تواند با ارائه دلایل تأخیر، برنامه جدید خود را ارسال و در صورت تصویب شورای پذیرش، به اجرای پروژه ادامه دهد. در این صورت شرکت مؤظف است در اولین ارزیابی میان دوره یا پایان دوره تعیین شده توسط پارک فاوا حاضر شود.

تبصره ۵: کلیه پروژه هایی که در ارزیابی پایان دوره شرکت کنند و امتیاز قابل قبول یا خوب را کسب نمایند، خاتمه یافته تلقی خواهند شد.

تبصره ۶: در صورت کسب امتیاز ضعیف از ارزیابی پایان دوره و قصور شرکت در انجام ضعیف پروژه (به تشخیص شورای پذیرش) و تصویب شورای پذیرش، پروژه خاتمه نیافته تلقی خواهد شد. در این صورت درخواست پروژه جدید از طرف شرکت محور قابل بررسی نیست.

۶- حمایت ها و مشخصات آن:

۶-۱- حداکثر مقدار این اعتبار برای هسته های فن آور برای دستیابی به MVP دو برابر و برای شرکت های نوپا دارای MVP در مرحله دستیابی به BSP چهار برابر حدنصاب معاملات خرد در سال تصویب اعتبار خواهد بود.

تبصره ۷: اختلاف ناشی از پرداخت به افراد نخبه همکار در هسته طبق دستورالعمل مصوب به سرجمع اعتبار در انتهای دوره افزوده خواهد شد.

تبصره ۸: در صورتی که چند شرکت به صورت یک مجموعه و با هدف رسیدن به یک محصول مشترک بر روی حمایت از یک هسته به تفاهم و توافق برسند، اعتبار مورد نظر به نسبت تعداد شرکت ها افزایش خواهد یافت. در این حالت باید مشارکت شرکت ها با توجه زمینه تخصصی فعالیتشان مستدل باشد. همچنین باید یک شرکت به نمایندگی از مجموعه به عنوان شرکت محور معرفی شود.

تبصره ۹: سقف مبلغ اعتبار مورد نظر به هر حال از یک چهارم تضمین خرید شرکت محور در طی دوره ۴ ساله بیشتر نخواهد بود.

تبصره ۱۰: حداکثر طول دوره برای دستیابی به MVP شش ماه و برای BSP دوازده ماه است.

۷- تصویب، تخصیص و پرداخت اعتبار:

۷-۱- تصویب پروژه، میزان اعتبار آن و افزایش آن (در صورت تصویب)، طی نامه رسمی توسط رئیس پارک به مسئول شرکت ابلاغ می‌شود.

۷-۲- اعتبار مصوب پروژه‌ها بر اساس ارزیابی‌های میان‌دوره و پایان‌دوره به شرح زیر تخصیص داده می‌شود:

- مرحله اول، همزمان با ابلاغ پذیرش: ۲۵ درصد اعتبار مصوب.
- مرحله دوم، بر اساس نتایج ارزیابی میان‌دوره ای (ضعیف، قابل قبول و خوب): به ترتیب صفر، ۵۰ و ۷۵ درصد اعتبار باقیمانده.
- مرحله سوم، بر اساس نتایج ارزیابی پایان‌دوره (ضعیف، قابل قبول و خوب): به ترتیب صفر، ۱۰۰ و ۱۰۰ درصد اعتبار باقیمانده.

۷-۳- پرداخت اعتبار در ازای ارائه مدارک هزینه‌کرد قابل قبول از سوی مسئول شرکت محور، مطابق با دستور پرداخت صادرشده از سوی پارک، فقط به شرکت محور پرداخت شده و این عملیات طی فرآیند زیر انجام می‌شود:

- تکمیل کاربرد مربوطه و ارائه آن به همراه اصل مدارک هزینه‌کرد قابل قبول به پارک.
- بررسی و تأیید مدارک هزینه‌کرد (رویت اصل و نگهداری تصویر مدارک هزینه‌کرد) و تکمیل فرم تأیید صورت وضعیت توسط کارشناس مربوطه.
- پرداخت مبلغ تأیید شده توسط پارک.

تبصره ۱۱: هزینه‌کرد و پذیرش اسناد هزینه، مطابق شیوه‌نامه‌ای که توسط پارک تدوین می‌شود، انجام خواهد گرفت.

۷-۴- موارد قابل قبول هزینه در اعتبار خوشه نوآوری عبارتند از:

- هزینه پرسنلی نیروی انسانی متخصص.
- هزینه خرید مواد و ملزومات مصرفی، آزمایشگاهی و کارگاهی.
- هزینه خرید خدمات آزمایشگاهی و کارگاهی (هزینه‌های ساخت و سنجش).
- هزینه خرید قطعات و تجهیزات مورد نیاز برای اجرای پروژه.

تبصره ۱۲: اعتبار خوشه نوآوری در موضوعاتی مانند هزینه‌های خرید کامپیوتر، لپتاپ، تبلت، پرینتر و امثال آنها و همچنین هزینه تعمیر آنها، هزینه خرید تجهیزات اداری عمومی و تجهیزات عمومی آزمایشگاهی و کارگاهی، هزینه‌های پذیرایی، سفر، خوراک، ایاب و ذهاب و هزینه اجاره بهای فضا، نمی‌تواند هزینه شود.

تبصره ۱۳: شرکت محور می‌بایست ضمن پیشنهاد درخواست اعتبار مذکور میزان هر خط اعتباری را معین نماید.

۷-۵- ارائه مستندات برای دریافت هزینه‌های انجام شده از زمان ابلاغ اعتبار مرحله اول تا ۲ ماه پس از ارزیابی پایان‌دوره امکانپذیر است.

۷-۶- باقیمانده اعتبار مصرف‌نشده پروژه‌های خاتمه‌یافته، طبق درخواست شرکت محور، برای استفاده در هسته دیگر زیر نظر شرکت محور، قابل انتقال است.

۸- نحوه بازپرداخت:

با توجه به اینکه این اعتبار از نوع حمایت ریسک‌پذیر است، نحوه بازپرداخت آن تابع شرایط شرکت محور و نتایج عملیات مربوط به پروژه خواهد بود.

۸-۱- نحوه بازپرداخت برای کلیه شرکت‌ها بررسی و یا شرکت‌های دارای گرید شفافیت پارک به صورت زیر است:

۸-۱-۱- در صورتیکه محصول با موفقیت تولید شده و شرکت زایشی ایجاد شود و محصول و یا سهام شرکت زایشی از سوی شرکت محور خریداری شود، در این صورت معادل پنج درصد از درآمد شرکت زایشی طی هفت سال بعد از سال خاتمه اعطای اعتبار و تا سقف پنج برابر اعتبار پرداختی به پارک بازپرداخت می‌شود.

۸-۱-۲- در صورتی که محصول با موفقیت تولید نشود و یا به دلیل تغییر شرایط بازار، امکان خرید محصول و یا سهام شرکت زایشی از سوی شرکت محور مهیا نباشد، شرکت محور موظف است ظرف شش ماه پس از خاتمه دوره اعطای اعتبار، مراتب را کتباً به پارک گزارش نموده و نسبت به بازپرداخت اصل اعتبار دریافتی در چهار قسط مساوی فصلی اقدام نماید، به قسمی که کل بدهی تا هجده ماه پس از پایان دوره تسویه شده باشد.

تبصره ۱۴: در صورتی که شرکت محور عدم دستیابی به نتیجه را ناشی از عوامل اجتناب‌ناپذیر خارج از اختیار شرکت بداند، مجاز است موضوع را ظرف مدت ۶ ماه، ضمن ارائه مستندات به پارک اعلام نماید. در این حالت شورای پذیرش پارک نسبت به بررسی و بخشش تمام یا بخشی از اعتبار تصمیم‌گیری خواهد نمود. استفاده از این مزیت مشروط به آن است که شرکت نسبت به پرداخت اقساط بدهی مربوطه بر مبنای مندرج در بند ۲-۱-۸ اقدام نموده باشد. عدم پرداخت اقساط مذکور موجب توقف رسیدگی به درخواست شرکت شده و همچنین باعث حال شدن کلیه دیون شرکت خواهد شد.

۸-۲- در صورتیکه شرکت بررسی نبوده و فاقد گواهی شفافیت مالی پارک باشد، می‌بایست اعتبار دریافتی را از طریق پرداخت گرننت فناوری معادل دو برابر اعتبار دریافتی (مطابق ضوابط مربوطه) ظرف مدت یکسال از خاتمه دوره، از طرف پارک هزینه نماید. در این صورت مبالغ تعهد نشده تا پایان سال دین حال تلقی شده و به صورت یکجا به پارک بازپرداخت می‌شود.

تبصره ۱۵: شرکت‌های دارای گرید شفافیت پارک هم مجاز هستند شیوه بازپرداخت پیشنهادی در بند ۸-۲ را انتخاب نمایند.

این شیوه نامه در ۸ ماده و ۱۵ تبصره در تاریخ ۱۳/۱۲/۱۳۹۹ به تصویب رسید.